

MAI MULT DECÂT SIMPLE PĂRERI

TRĂIEȘTE CREDINȚA PE CARE O DECLARI

„După părerea mea, *Mai mult decât simple păreri* este cea mai bună lucrare de acest fel care a fost publicată până acum. A fost scrisă de unul dintre cei mai cunoscuți apologeți care a străbătut întreaga lume, Ravi Zacharias, alături de alți nu mai puțin celebri apologeți la nivel mondial. Ei au reușit să îmbine demersul intelectual și învățătura evanghelică transculturală într-un mod comprehensiv, complet și practic.“

DR. NORMAN L. GEISLER

Diacon la Southern Evangelical Seminary Charlotte, NC

Ravi Zacharias este unul dintre cei mai expresivi și persuasivi martori ai credinței creștine din zilele noastre. În această carte el compune o veritabilă enciclopedie de răspunsuri la cele mai profunde întrebări și provocări cu care se confruntă credincioșii. Este o resursă viabilă pentru urmașii lui Cristos și o lectură provocatoare pentru toți aceia care vor să știe mai multe despre motivația creștinilor de a crede ceea ce cred.

TIMOTHY GEORGE

*Diacon la Beeson Divinity School, Samford University
și editor șef la Christianity Today*

Când am fost rugat să scriu o recenzie la *Mai mult decât simple păreri*, mă temeam că aceasta va fi încă o carte din lista de cărți a nenumăraților autori de apologetică. Nimic – și vorbesc foarte serios – nimic nu era mai departe de adevăr! Această carte este unică. În ea sunt aduse în atenție anumite probleme, la care nu doar că se aduc argumente și dovezi relevante în soluționarea lor (deși răspunde problemelor enunțate); nu, ci cartea este mai degrabă un dialog. Este o examinare onestă, profundă și clară a unor scriitori care-și împărtășesc propriile călătorii, cu toate sușurile și coborășurile

inerente la care ne-am putea aștepta de la oameni cu o trăire autentică într-o lume decăzută. Și am fost surprins și bucuros să descopăr că toți autorii au adoptat același gen de scriitură, ca și când cartea ar fi fost scrisă de unul singur.

Mai mult decât simple păreri, abordează, de asemenea subiecte pe care rareori le găsești într-o carte de apologetică (de pildă, provocările culturii tinerei generații) sau aspecte emoționale, spirituale, sociale legate de îndoială și lupte cotidiene. Această carte este despre creștere și maturitate spirituală. Aspectele apologetice sunt dialogal întrețesute în caracterul discipolului vibrant și perseverent al Domnului Isus. Astfel că *Mai mult decât simple păreri* aduce câteva argumentări raționale într-o cultură majoritar creștină, dar care este de multe ori ignorantă cu privire la aceste lucruri. Și de această dată Ravi Zacharias merită mulțumiri pentru suportul dat tuturor căutătorilor sinceri după adevăr.“

J. P. MORELAND

*Profesor emerit de filozofie la Talbot School of Theology,
și autor al Kingdom Triangle*

„Într-o lume în care «fiecare face cum consideră de drept» este incredibil de revigorant să citești un astfel de tratat despre adevărul absolut. Îi mulțumesc lui Ravi Zacharias și prietenilor săi pentru viziunea aceasta plină de autoritate și însemnătate asupra lumii biblice.“

JONI EARECKSON TADA

*Fondator și director executiv la
Joni and Friends International Disability Center*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ZACHARIAS, RAVI

Mai mult decât simple păreri / Ravi Zacharias. - Oradea: Scriptum, 2014

ISBN 978-973-1813-81-3

MAI MULT DECÂT SIMPLE PĂRERI

TRĂIEȘTE CREDINȚA PE CARE O DECLARI

RAVI ZACHARIAS

autor și editor general

Editura Scriptum®
Oradea

Originally published in U.S.A. under the title
Beyond opinion: Living the faith that we defend
by Ravi Zacharias, author and general editor
© 2007 Ravi Zacharias

Published by arrangement with Thomas Nelson, a division of HarperCollins
Christian Publishing, Inc.
www.thomasnelson.com
ISBN 978-0-8499-1968-8
All Rights Reserved.

Ediția în limba română, publicată cu permisiune, sub titlul
Mai mult decât simple păreri: trăiește credința pe care o declari
de Ravi Zacharias, autor și editor general

© 2014 Editura Scriptum®
str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea - Bihor
Tel./Fax/Robot: 0359-412.765, Tel./Robot: 0259-457.428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.
Prima ediție în limba română.

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, citatele biblice folosite sunt preluate din traducerea D. Cornilescu.

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.*

ISBN 978-973-1813-81-3

Tiparul executat în U.E.

Tuturor colegilor noștri de la RZIM din întreaga lume.

*Angajamentul vostru a fost deplin,
iar amplasarea lucrării voastre, larg răspândită.*

*Fie ca Dumnezeu să fie onorat în acest efort
de a prilejui convingeri bazate pe adevărul Lui,
dincolo de niște simple păreri.*

CUPRINS

Introducere: O apologie pentru apologetică	9
--	---

PARTEA ÎNTÂI RĂSPUNSURILE

Secțiunea întâi: Să discutăm întrebările dificile

1. Contestări postmoderne ale Bibliei	23
<i>Amy Orr-Ewing</i>	
2. Contestări din partea ateismului.....	45
<i>Alister McGrath</i>	
3. Contestări din partea tinerilor	67
<i>Alison Thomas</i>	
4. Contestări din partea islamului	90
<i>Sam Soloman</i>	
5. Contestări din partea religiilor orientale.....	112
<i>L. T. Jeyachandran</i>	
6. Contestări din partea științei	143
<i>John Lennox</i>	

Secțiunea a doua: Să discutăm întrebările din spatele întrebărilor

7. Apologetica conversațională	179
<i>Michael Ramsden</i>	

8. Contestări culturale și filozofice mai cuprinzătoare	196
<i>Joe Boot</i>	
9. Contestări existențiale generate de rău și suferință	228
<i>Ravi Zacharias</i>	
10. Contestări transculturale	265
<i>I'Ching Thomas</i>	

PARTEA A DOUA

INTERIORIZAREA ÎNTREBĂRILOR ȘI RĂSPUNSURILOR

11. Trinitatea ca paradigmă pentru transformarea spirituală	291
<i>L.T. Jeyachandran</i>	
12. Rolul îndoielii și al persecuției în transformarea spirituală	317
<i>Stuart McAllister</i>	
13. Idolatrie, negare și auto-amăgire: inimi călătorind prin văile lumii	340
<i>Danielle DuRant</i>	

PARTEA A TREIA

TRĂIREA RĂSPUNSURILOR

14. Rolul Bisericii în apologetică și în dezvoltarea minții.....	377
<i>Ravi Zacharias</i>	

CONCLUZIE

Apologetica pentru astăzi	409
<i>Ravi Zacharias</i>	
Despre colaboratori	418
Note.....	423

O APOLOGIE PENTRU APOLOGETICĂ

Ravi Zacharias

Cuvântul *apologetică* stârnește discuții instantanee. Pentru cineva neinițiat în această disciplină, replica cea mai frecventă este: „Pentru ce anume îți ceri scuze?”* În schimb, pentru cine cunoaște și înțelege disciplina apologeticii, simpla menționare a subiectului stârnește controversa.

Îmi aduc aminte ziua când am pus pentru prima dată mâna pe un text care discuta rolul și locul apologeticii; pur și simplu nu l-am mai putut lăsa din mână. Îmi este greu să identific motivul exact pentru care am fost captivat de acest subiect. Oare faptul că eram o odraslă a culturii mele? Creștinii sunt o minoritate în țara mea, și la fiecare pas eram nevoit să răspund la o mulțime de întrebări legate de noua mea credință. Sau din cauză că mi-am pus mie însumi toate aceste probleme? Sau fiindcă Dumnezeu Însuși a plănuit pentru mine această cale, pe care aveam s-o apuc în anii care au urmat? Toate aceste întrebări își aveau locul lor în structura și în chemarea mea personală.

Ceea ce nu am anticipat, însă, niciodată este că voi fi solicitat să apăr motivul pentru care îmi apăr credința. „Nu poți să convingi pe toată lumea să intre în Împărăție.” „Apologetica duce la mândrie, știi

* În limba engleză, *apologize* înseamnă „a pleda pentru ceva” (de aici apologetică), dar și „a-ți cere scuze” pentru ceva.

bine.“ „Convertirea nu ține de intelect, ci de inimă.“ Așa cum există o mulțime de motive pentru care trebuie să studiem apologetica, există și motive pentru care ar trebui să ne ținem departe de ea.

Apologetica este un subiect care sfârșește prin a se apăra singură. Cel ce argumentează împotriva ei folosește argumente pentru a denunța argumente. Cel care spune că apologetica duce la mândrie sfârșește prin a-și apăra mândru propria sărăcie. Cel pentru care convertirea ține de inimă și nu de intelect sfârșește prin a prezenta argumente intelectuale pentru a-i convinge pe alții de poziția lui. Și contradicțiile continuă după același tipar.

Sunt convins – ca să folosesc cuvintele lui C.S. Lewis, pe care îl consider unul dintre cei mai mari apologeți creștini ai istoriei recente – că pentru a fi apologet nu contează atât dacă recurgi la apologetică pentru a răspunde la întrebarea cuiva, cât mai degrabă dacă apologetica pe care o practici este bună sau rea.

Când am fost contactat de editor în vederea elaborării unei lucrări despre apologetică, am reflectat vreme de mai multe luni asupra celei mai bune modalități de abordare a unui subiect atât de vast. Oare există vreo persoană în lumea aceasta care să dețină răspunsuri la toate întrebările care apar? Îmi aduc aminte că în urmă cu ceva vreme mă aflam într-un aeroport și căutam poarta de ieșire pentru zborul cu care urma să călătoresc. După ce am găsit-o, am prezentat biletul de călătorie și am observat că numărul de zbor de pe panoul de afișare nu corespundea cu numărul de zbor și cu destinația de pe biletul meu. Așa că i-am spus doamnei care stătea cel mai aproape de zona de așteptare: „Vă rog să mă scuzați, doamnă. Îmi puteți spune dacă aceasta este poarta pentru zborul de Atlanta?“ Ea mi-a confirmat că sunt unde trebuie și a precizat că încă nu au afișat pe panou informația corectă. I-am mulțumit pentru specificare și am pornit în căutarea unui loc liniștit unde să mă așez. Atunci am auzit pași grăbiți în spatele meu și m-am întors să văd cine se apropie. Era doamna cu care discutasem mai înainte. M-a întrebat timid: „Vă rog să mă scuzați. Nu cumva sunteți Ravi Zacharias?“ „Ba da“ i-am răspuns zâmbind. „O, Doamnă!“ a oftat ea. Vă ascult mereu la radio; nu mi-am închipuit că și dumneavoastră aveți întrebări.“ Am râs amândoi.

I-am mulțumit pentru compliment și am adăugat: „Am o mulțime de întrebări, mai ales când sunt în drum spre casă. Nu îmi permit să pierd avionul spre locul de care aparțin.”

Răspunsul acela, deși glumeț surprinde foarte bine esența chemării mele de apologet. Niciunul dintre noi nu își dorește să rateze vreo curbă în drumul spre casă. Și în călătoria aceasta suntem adesea la cheremul unor indiciatoare contradictorii. Cum putem să ne îndreptăm spre destinația corectă fără să ne pierdem prin teritorii străine și îndepărtate?

ÎNCOTRO NE ÎNDREPTĂM

Chemarea cea mai importantă pentru un urmaș al lui Cristos este să trăiască o viață care să reflecte cine este el; de aceea în această carte vom evidenția trei domenii ale uceniciei. În partea întâi, vom trata întrebările dificile ale scepticilor, dar și ale credincioșilor. Vom arăta că nu putem să înțelegem aceste întrebări dacă nu am luptat mai întâi noi înșine cu ele la nivel intelectual. În partea a doua vom vedea că răspunsurile la care am ajuns trebuie însușite – acesta este procesul lung, de-o viață, al transformării spirituale; iar în partea a treia vom vedea că răspunsurile pot fi aplicate în viața noastră de zi cu zi într-un spirit de compasiune față de cei pierduți și de dragoste înflăcărată față de Evanghelie. Aceste lucruri sunt deosebit de importante, căci, așa cum am spus deja de mai multe ori, sunt absolut convins că cel mai mare obstacol pentru impactul Evangheliei nu este incapacitatea noastră de a da răspunsurile potrivite, ci incapacitatea noastră de a le pune în practica vieții.

Ravi Zacharias International Ministries (RZIM) și-a propus să răspundă la întrebările vremii noastre. Malcolm Muggeridge a spus odată că toate veștile noi sunt de fapt vești vechi care li se întâmplă unor oameni noi. Și a avut dreptate; însuși Solomon a spus: „nu e nimic nou sub soare” (Eclesiastul 1:9). Tot ce s-a întâmplat în trecut se întâmplă și azi. Dar când citim acest verset, uităm ceva foarte important. Ele se întâmplă unor oameni noi și răspunsurile, oricât ar fi ele de vechi, nu trebuie să sune niciodată perimate.

Următoarele două realități fundamentale rezumă orice

apologetică eficientă: cum să te raportezi la cel ce întreabă și cum să te asiguri că răspunsurile sunt incluse într-un context relevant. Dacă ratăm aceste două direcții convergente, pierdem momentul oportun. În etapa de maturitate a chemării mele, am reflectat îndelung asupra celei mai bune modalități de combinare a acestor elemente ce compun apologetica. Structura logică nu a fost ușor de conceput, și provocarea a crescut pe măsura amplificării viziunii. Majoritatea oamenilor nu își pun niciodată întrebări grele. Viața este oricum destul de complicată – de ce să o complicăm și mai mult cu întrebările? Dar există și oameni pentru care toate lucrurile trebuie să fie dezbătute cu atenție.

Cu mulți ani în urmă a apărut o carte cu un titlu intrigant: *Zen and the Art of Motorcycle Maintenance* [Zen și arta întreținerii motocicletelor].¹ Fără a intra în detaliile conținutului, contextul general precizează că există două tipuri de motocicliști: tipul clasic, pentru care piesele motocicletei contează în timpul călătoriei; și tipul romantic, pentru care cel mai important lucru este bucuria călătoriei – nu contează cum funcționează motocicleta, atâta vreme cât merge. Ah, dar tocmai aici este problema! Dacă clasicul și romanticul ar călători împreună, cei doi s-ar completa minunat. Viața are două fațete: Când mașinăria se strică, romantismul călătoriei nu o repară. Totuși, repunerea ei în funcțiune este esențială, în cazul în care călătorul vrea să-și continue drumul. În același timp, viața nu este doar un manual care te învață cum să faci lucrurile mai bine; ea include și o măsură importantă de instinct și intuiție.

Noi, cei care facem parte din RZIM, am descoperit în călătoriile noastre prin lume că acest lucru este cât se poate de adevărat. Nu totul poate fi demonstrat și argumentat. Unele lucruri sunt resimțite profund la nivelul sufletului. De aceea, apologetica trebuie să respecte aceste elemente, fără să aducă atingere naturii absolute a Persoanei lui Dumnezeu în Cuvântul Lui revelat în Sfintele Scripturi și întrupat în Fiul Lui, Isus Cristos.

În apologetică, niciun alt exemplu nu depășește discursul lui Pavel de pe Colina lui Marte. Este deosebit de grăitoare diferența de răspuns la citirea acestui discurs între un oriental și un occidental. Orientalul este încântat de felul în care Pavel a conceput mesajul – pornind de

la nivelul concret de înțelegere al ascultătorilor, el îi aduce treptat la nivelul său de gândire. Occidentalul, în schimb, se grăbește să evidențieze că doar câțiva dintre ascultătorii lui au răspuns mesajului. Acest lucru explică foarte bine de ce biserica din Occident este atât de slabă din punct de vedere intelectual. Pentru occidentali, cu cât o tehnică generează mai multe răspunsuri, cu atât va fi ea reluată mai frecvent. Cu cât statistica este mai bună, cu atât succesul este mai mare. Occidentalii sunt îndrăgostiți de mărimi, de dimensiuni, de numărul de mâini ridicate și așa mai departe. Dar mai târziu suntem dezamăgiți când statisticile arată că viața unui credincios nu diferă calitativ de viața unui necredincios.

Oricât ar suna de dur lucrul acesta, mă îndoiesc că metoda apologetică a lui Isus ar fi fost atrăgătoare pentru noi, occidentalii de astăzi. Gândiți-vă numai la ocazia pe care Isus a pierdut-o atunci când a fost întrebat: „Ce lucru bun trebuie să fac ca să moștenesc viața veșnică?” (Matei 19:16). Oare vreunul dintre evangheliștii pe care îi cunosc eu ar fi răspuns la această întrebare cu o altă întrebare, în loc să se așeze și să „bată palma” cu cel care a pus întrebarea? Suntem atât de nerăbdători să scoatem din apă năvodul plin, încât uităm de ce l-am aruncat și pentru *cine*!

Cândva, prin anii '80, creștinii din Occident au început să eticheteze tehnicile de evanghelizare și să reconfigureze serviciile divine în biserici prin reducerea mesajului la cel mai coborât nivel de cunoaștere al audienței. Oricât de nobilă ar fi fost intenția lor, rezultatul a fost cel mai coborât nivel de scriere din partea autorilor creștini și de predicare a Evangheliei care ar putea fi imaginat vreodată. Mass-media a fost chemată să sprijine și ea aceste obiective, și la puțină vreme după aceea evangheliicii au devenit maeștri în arta divertismentului și minimaliști în gândire. În tot acest timp, fortărețele minții au fost dărâmate și tinerii au fost abătuți de la „credința” lor în mesajul Evangheliei. Astfel că creștinii achită astăzi nota de plată pentru această abordare, și o vor mai achita încă pe parcursul unei întregi generații.

Intenția mea, spunând aceste lucruri, nu este să fiu critic, dar mulți dintre noi am fost fermecați de mega-biserici și i-am lăsat pe mulți dintre tinerii noștri nepregătiți în fața acțiunilor intelectualismului

și hedonismului extrem, care înregimentează mass-media scopurilor urmărite de ei.

Dar să fim sinceri - în ce privește imaginația, lumea spirituală nu se poate compara cu lumea senzuală, căci răsplata senzualității este imediată, pe când în lumea spirituală ea este amânată. Creștinul care adoptă calea intelectuală este imediat muștrat cu acest verset din 1 Corinteni. „Învățătura și propovăduirea mea nu stăteau în vorbirile înduplecătoare ale înțelepciunii, ci într-o dovadă dată de Duhul și de putere“ (2:4). Unii interpretează acest text în sensul că Pavel a făcut o greșală venind la atenieni cu o abordare filozofică (Faptele apostolilor 17). Dar versetul acesta, adresat bisericii din Corint, nu spune nicidecum așa ceva. De fapt, Pavel ne amintește că el a devenit totul pentru toți (1 Corinteni 9:22), ceea ce înseamnă că trebuie să pornești de acolo unde sunt ascultătorii tăi. Dacă există o barieră intelectuală, pornești de acolo. Dacă există o barieră senzorială, pornești de acolo. Cert e că Pavel a sacrificat mult din timpul său ca să scrie o apologetică pentru biserica din Corint, în care discută toate problemele care apăruseră, căci credincioșii de aici și-au asumat angajamente nesăbuite care le stârneau simțurile, fără să le stimuleze și mintea.

Ne surprinde oare faptul că doi apărători de frunte ai credinței în Vechiul și în Noul Testament – Moise și Pavel – erau versați în mânăuirea limbii, a gândirii și a filozofiei din vremea lor? Este oare întâmplător că atunci când Nebucadnețar, regele Babilonului, a vrut să remodeleze gândirea exilaților evrei, i-a ales pe cei mai capabili tineri din rândul lor pentru a-i educa în limba, literatura și filozofia babilonienilor, și apoi i-a folosit ca educatori ai propriului popor? Ei știau foarte bine ce trebuie să facă pentru a-i schimba pe acești străini aflați în mijlocul lor.

Dumnezeu ne-a făcut ființe raționale și emoționale. Emoțiile trebuie să urmeze rațiunea, nicidecum invers.

APOLOGETICA ÎNSEAMNĂ A VEDEA LUCRURILE DIN PUNCTUL DE VEDERE AL LUI DUMNEZEU

Apologetica pe care v-o prezentăm în această carte acordă foarte multă atenție nu numai întrebării, ci și aceluia care întreabă. Și acest

fapt duce la relevanța răspunsului. Cred că drumul lui Isus spre Emaus este un exemplu clasic al felului cum a abordat El vremurile. Ucenicii Lui nici măcar nu bănuiesc că pășesc alături de Domnul. Dimpotrivă, ei sunt mai degrabă ironici cu Însotitorul lor, spunându-I că trebuie să fie singurul care nu știe ce s-a întâmplat în ultimele zile, când în realitate El era singurul care știa.

Pentru gândirea evreiască de atunci și de acum, istoria este o componentă cheie a înțelegerii. Ei credeau că istoria este drama în desfășurare a mântuirii. Desigur, au interpretat-o greșit, în termenii eliberării imediate de sub stăpânirea Romei. În lumina acestui fapt, cea mai importantă eliberare pentru evrei era eliberarea politică. Dar speranțele lor privind eliberarea politică au fost spulberate când au văzut moartea mai degrabă rușinoasă a lui Isus. Până și în ziua de azi, răstignirea este o piatră de poticnire pentru evrei, ca de altfel și pentru musulmani.

Care este răspunsul lui Isus la starea lor de spirit și la întrebarea lor? Urmăriți relatarea cu atenție. Presupun că acești doi oameni sunt foarte sinceri și că speranțele lor au fost realmente spulberate. De ce? Fiindcă nu au fost martorii unui miracol ori fiindcă au fost privați de o prezență? Nicidecum. De fapt, iată cum Îl descriu ei pe Isus însoțitorului lor, fără să știe cu cine vorbesc: „Era un prooroc puternic în fapte și în cuvinte, înaintea lui Dumnezeu și înaintea întregului norod. Cum preoții cei mai de seamă și mai marii noștri L-au dat să fie osândit la moarte și L-au răstignit? Noi trăgeam nădejde că El este Acela care va izbăvi pe Israel; dar cu toate acestea, iată că astăzi este a treia zi de când s-au întâmplat aceste lucruri. Ba încă niște femei de-ale noastre ne-au pus în uimire: ele s-au dus dis-de-diminează la mormânt, nu I-au găsit trupul și au venit și au spus că ar fi văzut și o vedenie de îngeri care ziceau că El este viu. Unii din cei ce erau cu noi s-au dus la mormânt și au găsit așa cum spusese femeile, dar pe El nu L-au văzut.” (Luca 24:19-24)

Ironia acestui pasaj este imensă. Ucenicii povestesc toate acestea tocmai Aceluia care, potrivit spusei lor, nu a fost găsit în mormânt de ucenicii Lui – fără să își dea seama cu cine vorbesc! Pentru ca lucrurile să fie și mai incredibile, Scripturile ne spun că ucenicii de pe drumul Emausului „erau împiedicați să-L cunoască!” (v. 16).

În toiul acestui mister, Isus le spune: „O, nepricepuților și zăbavnicilor cu inima, când este vorba să credeți tot ce au spus proorocii! Nu trebuia să sufere Cristosul aceste lucruri și să intre în slava Sa?” (v. 25-27).

Aceia dintre noi care apreciem răspunsurile prompte și romantice găsim acest răspuns puțin cam aspru. Oare nu ar fi fost mai simplu ca Isus să-Și întindă brațele și să spună: „Eu sunt”? Isus mai procedase astfel și în alte împrejurări, în momentele potrivite pentru un atare răspuns (vezi, de ex., Ioan 4:26). Dar acesta nu este un asemenea moment. Isus a făcut ceea ce era necesar în momentul respectiv: le-a prezentat celor doi ucenici un context mai amplu, de o mie cinci sute de ani, pentru a le explica de ce a trebuit să se întâmple evenimentul de la Calvar. Vedeți, Evanghelia este o istorie, o istorie care trebuie argumentată. Uneori, însăși prezența lui Dumnezeu este blocată de presupuzițiile noastre și de dorința noastră arzătoare și permanentă de succes. Credem că dacă am reuși să vedem, totul ar fi bine. Dar Dumnezeu l-a lăsat până și pe Iov să cadă în capcana și în pericolele tuturor argumentelor lui înainte ca el să poată „vedea”.

Scopul apologeticii este într-adevăr vederea. Dar e vederea din perspectiva lui Dumnezeu. Astfel că, parcurgând studiul de față, veți fi călăuziți printr-o mulțime de încercări și zbateri ale culturii noastre. Uneori vă veți trezi prinși în încheștarea aprigă dintre islam și creștinism. Vă veți simți revigorați de emoția înțelegerii de ce S-a revelat Dumnezeu ca Sfântă Treime: o singură esență în trei persoane. Veți fi introduși în dificilul efort de a găsi răspunsuri la întrebarea cum este posibil ca Dumnezeu să fie puternic și suveran, când în viață există atâta durere și atâta suferință. Veți auzi vocea lui Dumnezeu care vă va ajuta să înțelegeți puterea și credibilitatea Cuvântului Său. Veți fi binecuvântați să vedeți lucrarea mâinilor Lui în științele naturale și să recunoașteți în acestea continuitatea revelației Sale. Veți face cunoștință cu câteva din cele mai luminate minți, care vor prezenta în paginile ce urmează o apărare a credinței creștine, și cu câteva voci foarte articulate care și-au asumat una din cele mai dificile sarcini ale vremii noastre.

APOLOGETICA NU SE ADRESEAZĂ DOAR EXPERTILOR

Înainte de a începe, vreau să le mai spun doar atât cititorilor: *nu subestimați rolul pe care l-ați putea juca în clarificarea obstacolelor ce stau în calea călătoriei spirituale a cuiva*. O sămânță semănată undeva, o luminiță aprinsă altundeva, ar putea fi tot ce-i trebuie unui om pentru a mai înainta un pas pe calea credinței. Adevărul este că, uneori, cu cât ne adâncim mai mult în studierea și înțelegerea unor aspecte complexe ale apologeticii, cu atât ratăm mai ușor momentul oportun și impactul pe care l-am putea avea.

Vă voi prezenta două exemple care ilustrează eșecuri ale mele, unul la începutul slujirii și celălalt la o vârstă când ar fi trebuit să știu mai multe. Am fost rugat să merg ca să răspund la întrebările dificile ale unui om de afaceri prosper din Dallas, Texas. Domnul care m-a transportat cu avionul mi-a spus: „Nu știu ce să-i răspund patronului meu, dar cred că e un om foarte sincer. Vă rog să ne acordați o după-amiază, și noi vă vom acoperi cheltuielile.” Am acceptat să fac acea călătorie și anticipam deja toate atacurile dure care aveau să fie amplificate de succesul și de faima națională a acelei personalități din lumea afacerilor.

Dialogam de abia câteva minute, când el și-a început tirada despre nedreptățile și relele din lume. Mi-am dat seama că patosul lui va crește ori de câte ori va veni vorba despre aceste lucruri. Am răspuns cu toată grija de care eram în stare, atrăgându-i atenția asupra contradicției interne din întrebarea lui, după care am trecut în revistă abordările clasice ale problemei răului și am ajuns chiar la o discuție a fațetei existențiale a acesteia. Am vorbit logic, i-am citat din Scriptură, i-am împărtășit experiențe personale, i-am citat versuri – da, ca să folosesc o metaforă, am mers cu el până la capăt.

Prietenul care ne-a pus în legătură a ascultat în tăcere vreo câteva ore cum treceam de la o problemă la alta și înapoi, într-un moment de pauză în conversație, în timp ce partenerul meu de dialog își împrăștiase arsenalul, prietenul nostru comun a zis încet, adresându-se șefului său pe numele mic: „După ce am ascultat tot ce ați spus aici, am o întrebare pentru tine. Este evident că răul din lume te tulbură

foarte tare. Dar ești la fel de tulburat și de răul pe care-l vezi în tine însuși?”

S-a lăsat o tăcere apăsătoare. A fost un „șah mat” executat la momentul potrivit și cu o precizie de maestru. Omul de afaceri s-a rezemat de spătarul scaunului, rămas vizibil fără replică preț de câteva clipe, după care a întrebat: „Cum pot să ies de aici?” Într-un sens, raționamentul apologetic a scos tot mai mult în evidență mândria omului. Dar întrebarea simplă și acuzatoare a colegului său a pregătit calea pentru Evanghelie. Am învățat așadar repede că uneori argumentele pot fi o cale ocolită pentru a rezolva o întrebare; că dacă ele nu reușesc să dea o soluție problemei, slujesc la evitarea unui răspuns tranșant.

A doua mea greșeală a fost la Academia Militară Lenin din Moscova, unde am vorbit în fața unor ofițeri și lideri ruși. Mi s-a cerut să vorbesc despre existența lui Dumnezeu. Am folosit toate abordările care am crezut că pot fi eficiente prin mijlocirea unui traducător. Pe tot parcursul discursului meu, audiența a păstrat o expresie vizibil ostilă. De fapt, un domn gesticula mereu, ca și cum ar fi vrut să mă strângă de gât. Dar am continuat să vorbesc, deoarece fusesem invitat de către general să iau cuvântul, deci mă simțeam în siguranță. Imediat ce am terminat de vorbit, cel care părea că vrea să mă strângă de gât s-a ridicat în picioare și a spus repede câteva propoziții. Am așteptat răbdător să se oprească și ca apoi să-mi fie traduse cuvintele lui, dar traducătorul l-a întrerupt pentru ca omul să-și mai poată trage puțin răsuflarea. În esență, nemulțumirea lui poate fi redusă la o singură întrebare: „Ați tot repetat cuvântul *Dumnezeu*. Despre ce vorbiți, de fapt?”

Am rămas șocat! Eu pornisem de la supoziția greșită că prin ideea de cauză primă audiența înțelege automat un „creator”. Iată deci că prin apologia pe care am prezentat-o nu am reușit să aduc un mesaj declarat creștin clar, fiindcă am ratat ceva elementar. Desigur, întrebarea logică pentru a-l încuia pe cel care a întrebat ar fi fost: „Dumneavoastră sunteți ateu?” și răspunsul era evident. În schimb l-am întrebat: „Ce anume negați?” E fascinant, nu-i așa, cum ne definim cu toții termenii și în același timp dorim să-i negăm celui alt privilegiul de a pune în discuție definițiile noastre.

Aceste două exemple demonstrează clar că pentru a face o apologetică eficientă, nu este nevoie neapărat de experți; este suficient să ne raportăm corect la cel care întreabă. Isus a practicat consecvent această metodă. Conversațiile Lui au fost remarcabil de personale și îl făceau pe conlocutor să se uite adânc în inima sa și la condiția sa spirituală.

Același lucru sper că am reușit să-l facem și noi în acest volum. Am greși dacă am crede că avem aici un manual de apologetică la un nivel foarte înalt de specializare. Nu am conceput cartea pentru un asemenea scop. Ceea ce am urmărit, de fapt, în elaborarea acestei lucrări este să-l încurajăm și să-l îndemnăm pe nespecialist să se simtă sigur pe el atunci când mărturisește Evanghelia, fără să aibă impresia că îi lipsește o temeinică pregătire filozofică.

APOLOGETICA TRECE DINCOLO DE OPINIE, LA CONVINGERE

Îmi permiteți să mai adaug un cuvânt? Echipa noastră de la RZIM funcționează pe mai multe planuri. Uneori ne confruntăm cu un mediu explicit ostil de rezistență intelectuală, alteori cu o lume profund suspicioasă față de dialogul inter-religios. Alteori ne aflăm în zone unde însăși ideea de Dumnezeu are nevoie de explicații. De asemenea, avem afiliate numeroase facultăți de pe întreg globul. Fiecare colaborator la acest volum este fie apologet angajat cu normă întreagă la RZIM, fie membru colaborator al echipei noastre. Mă simt onorat să lucrez alături de acești oameni. Am învățat multe de la ei. Unii sunt lucrători veterani, care au străbătut globul vreme de mai multe decenii. Alții nici măcar nu s-au născut când unii dintre noi ne-am început activitatea. Da, unii membri ai echipei noastre au încă sub 30 de ani, însă deja la vârsta aceasta manifestă o uimitoare profunzime a gândirii, împletită cu o pasiune înflăcărată pentru adevărul și chemarea lui Dumnezeu. Mă rog ca studiul acestei cărți să vă îmbogățească spiritual și să vă echipeze pe toți. Chiar dacă nu e o carte pe care să o citești pe nerăsuflăte și pe care s-o asimilezi cu ușurință, vă asigur că e absolut esențială pentru vremurile noastre. Spun asta chiar și cu riscul de a părea prea îndrăzneț. Lumea trece

prin niște vremuri deosebit de dificile. Volatilitatea problemelor care ne separă a atins punctul de criză. Tinerii – bărbați și femei deopotrivă – sunt gata să-și jertfească viața pentru ideologii. Și în același timp, mintea lor scrutătoare dorește cu disperare să găsească răspunsuri la întrebările ce îi frământă. Noi, cei implicați în această lucrare, ne-am asumat răspunderea să fim prezenți în asemenea situații și am abordat problemele din diferite perspective. Dacă nu vom înțelege vremurile în care trăim și dacă nu vom prezenta lumii frumusețea și unicitatea mesajului creștin al lui Isus Cristos, vom rata ocazia de a exercita un impact semnificativ asupra contemporaneității.

Titlul cărții este foarte sugestiv: *Mai mult decât simple păreri*. Opiniile sunt niște preferințe între mai multe opțiuni, pe când convingerile sunt săpate adânc în conștiința omului. Cartea aceasta răspunde la opiniile oamenilor cu convingerile pe care ni le formează Evanghelia și imperativele ei. Fie ca Dumnezeu să-Și găsească plăcerea în cartea aceasta și ca toți cititorii ei să fie binecuvântați de mesajul ei.